

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๔ มกราคม ๒๔๕๐

พระราชบัญญัติ

ลูกเสือ

พ.ศ. ๒๔๕๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

รังสิต กรมขุนชัยนาทนเรนทร

พระยามานวราชเสวี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๐

เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

ตอนที่ ๓ เล่ม ๒๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มกราคม ๒๔๕๐

โดยที่เห็นเป็นการสมควร วารุระ เที่ยบการ ลูก เสือ ขน
ใหม่

พระมหากษัตริย์ โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้น
ไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ลูกเสือ พ.ศ. ๒๔๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบรรดากฎหมาย กฎ และข้อ
บังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้
หรือซึ่งขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษา
การตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง
เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
แล้วให้ใช้บังคับได้

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มกราคม ๒๔๘๐

ลักษณะ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ ให้คณะลูกเสือแห่งชาติมีสภาพเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่ออบรมอนุชนให้เป็นพลเมืองดี ตามจารีตประเพณีบ้านเมืองและนานาชาติ

มาตรา ๖ พระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งบรมราชูปถัมภกคณะลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา ๗ คณะลูกเสือแห่งชาติอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน
- (๒) เงินค่าบำรุง ตาม ข้อบังคับ คณะลูกเสือแห่งชาติ
- (๓) เงินผลประโยชน์ต่าง ๆ ของคณะลูกเสือแห่งชาติ
- (๔) เงินและทรัพย์สินอย่างอื่น ๆ ซึ่งบุคคลอุทิศให้คณะลูกเสือแห่งชาติ และภายใต้บังคับแห่งเงื่อนไข ข้อบังคับ และวัตถุประสงค์ซึ่งผู้ทิส กำหนด ไว้ ให้คณะลูกเสือแห่งชาติ

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๔ มกราคม ๒๔๕๐

รักษาและจัดการตามที่เห็นสมควรแก่ประโยชน์
ของคณะลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา ๘ การลงทุนเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ของ
คณะลูกเสือแห่งชาติให้เป็นไปตามมติของสภากรรมการ
กลางจัดการลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา ๙ คณะลูกเสือแห่งชาติไม่ต้องเสียภาษีเงินได้
ภาษีโรงค้า และอากรแสตมป์ตามประมวลรัษฎากร

ลักษณะ ๒

การปกครองลูกเสือ

หมวด ๑

สภากรรมการกลางจัดการลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา ๑๐ ให้มีสภากรรมการกลางจัดการลูกเสือแห่ง
ชาติ ซึ่งประกอบด้วยสภานายก อุปนายก เลขาธิการ
เหรัญญิก และกรรมการอื่นไม่น้อยกว่าห้าคน

มาตรา ๑๑ การแต่งตั้งหรือถอนผู้ดำรงตำแหน่งดังที่
ระบุไว้ในมาตรา ๑๐ ให้ทำโดยประกาศพระบรมราช
โองการ

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มกราคม ๒๔๕๐

มาตรา ๑๒ สภากรรมการกลางจัดการลูกเสือแห่งชาติ
มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) ดำริและวินิจฉัยการทั้งปวงเพื่อความเจริญของ
คณะลูกเสือแห่งชาติ

(๒) จัดการสัมพันธกับคณะลูกเสือนานาชาติ

(๓) จัดให้มีการอบรม ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ
และพนักงานเจ้าหน้าที่ลูกเสือ

(๔) จัดให้มีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ

(๕) ดูแลรักษาและจัดการทรัพย์สิน รวมตลอด
ทั้งสินทรัพย์และหนี้สิน เกี่ยวกับ
ทรัพย์สินของคณะลูกเสือแห่งชาติ

(๖) ออกข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติโดยประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา

(๗) วางระเบียบแบบแผนคณะลูกเสือแห่งชาติ

(๘) ควบคุมกิจการให้เป็นไปตามมติ

(๙) จัดตั้งตำแหน่งกิตติมศักดิ์และตำแหน่งอื่นใด

ที่มีได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๔ มกราคม ๒๔๕๐

มาตรา ๑๓ ระเบียบการประชุมสภากรรมการกลาง
จัดการลูกเสือแห่งชาติให้เป็นไป ตามข้อบังคับคณะลูกเสือ
แห่งชาติ

มาตรา ๑๔ ให้อุปนายกเป็นผู้ดำเนินกิจการของสภา
กรรมการกลางจัดการลูกเสือแห่งชาติและให้มีพนักงาน
เจ้าหน้าที่ลูกเสือประจำกองอำนาจการสภากรรมการกลาง
จัดการลูกเสือแห่งชาติ เพื่อปฏิบัติกิจการตามสมควร

มาตรา ๑๕ การแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งกิตติมศักดิ์ของ
ตำแหน่งพระบรมโอรสาธิราชในมาตรา ๑๐ ให้ทำโดยประกาศพระบรม
ราชโองการ ส่วนการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งกิตติมศักดิ์อื่น ๆ
นั้น ให้ประธานคณะลูกเสือแห่งชาติแต่งตั้งตามมติของสภา
กรรมการกลางจัดการลูกเสือแห่งชาติ

หมวด ๒

จังหวัดลูกเสือ

มาตรา ๑๖ ให้จัดระเบียบการปกครองลูกเสือเป็น
จังหวัดลูกเสือ มีเขตต์ตามเขตต์ของจังหวัด

มาตรา ๑๗ ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นผู้ตรวจการ
จังหวัดลูกเสือโดยตำแหน่ง มีหน้าที่เกี่ยวกับบัญชา และดำเนิน

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๔ มกราคม ๒๔๕๐

การลកเสื่อในจังหวัดของตน จะให้มีรองผู้ตรวจการจังหวัด
ลکเสื่อคนเดียวหรือหลายคนเป็นผู้ช่วยด้วยก็ได้ และให้มี
พนักงานเจ้าหน้าที่ลکเสื่อประจำตามสมควรแก่การงานที่
ต้องกระทำ

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการจังหวัดลکเสื่อ ซึ่ง
ประกอบด้วยนายก เลขาธิการและกรรมการอื่นไม่น้อย
กว่าห้าคน

ให้ผู้ตรวจการจังหวัดลکเสื่อเป็นนายกโดยตำแหน่ง

ให้ประธานคณะลکเสื่อแห่งชาติเป็นผู้แต่งตั้งเลขาธิการ
และกรรมการอื่น

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการจังหวัดลکเสื่อ มีหน้าที่ให้
ความเห็นและรับปรึกษาหารือในกิจการทั่วไปของลکเสื่อ
ภายในจังหวัดลکเสื่อนั้น

มาตรา ๒๐ ประธานคณะลکเสื่อแห่งชาติจะแต่งตั้งผู้
เหมาะสมไว้เป็นกรรมการจังหวัดลکเสื่อพิเศษก็ได้ ในกรณี
ที่กรรมการจังหวัดลکเสื่อพิเศษได้รับเชิญให้เข้าร่วมประชุม
ย่อมมีสิทธิอย่างกรรมการอื่น

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๔ มกราคม ๒๔๕๐

มาตรา ๒๑ ระเบียบการประชุมคณะกรรมการจังหวัด
ลูกเสือให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ

หมวด ๓

อำเภอลูกเสือ

มาตรา ๒๒ ในจังหวัดลูกเสือ ให้จัดระเบียบการปกครอง
ลูกเสือเป็นอำเภอลูกเสือ มีเขตต์ตามเขตต์ของอำเภอ

มาตรา ๒๓ ให้นายอำเภอเป็นผู้ตรวจการอำเภอลูกเสือ
โดยตำแหน่ง มีหน้าที่บังคับบัญชา และดำเนินการลูกเสือ
ในอำเภอลูกเสือของตน จะให้มีรองผู้ตรวจการอำเภอ
ลูกเสือคนเดียวหรือหลายคนเป็นผู้ช่วยด้วยก็ได้ และให้มี
พนักงานเจ้าหน้าที่ลูกเสือประจำตามสมควรแก่การงานที่ต้อง
กระทำ

มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการอำเภอลูกเสือ ซึ่ง
ประกอบด้วย นายก เลขานุการและกรรมการอื่นไม่น้อยกว่า
สามคน

ให้ผู้ตรวจการอำเภอลูกเสือเป็นนายกโดยตำแหน่ง

ให้ประธานคณะลูกเสือแห่งชาติเป็นผู้แต่งตั้งเลขานุการ
และกรรมการอื่น

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๔ มกราคม ๒๔๕๐

มาตรา ๒๕ คณะกรรมการอำเภอลูกเสือ มีหน้าที่ให้
ความเห็นและรับปรึกษาหารือในกิจการทั่วไป ของลูกเสือ
ภายในอำเภอลูกเสือนั้น

มาตรา ๒๖ ประธานคณะลูกเสือแห่งชาติจะแต่งตั้ง
ผู้ที่เหมาะสมไว้เป็นกรรมการอำเภอลูกเสือพิเศษก็ได้ ใน
กรณีที่กรรมการอำเภอลูกเสือพิเศษได้รับเชิญให้เข้าร่วม
ประชุมข้อมมีสิทธิ์อย่างกรรมการอื่น

มาตรา ๒๗ ระเบียบการประชุมคณะกรรมการอำเภอ
ลูกเสือ ให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ

ลักษณะ ๓

ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และพนักงาน

เจ้าหน้าที่ลูกเสือ

หมวด ๑

ลูกเสือ

มาตรา ๒๘ ประเภทลูกเสือ มี ๓ คือ

(๑) ลูกเสือวิสามัญ

(๒) ลูกเสือสามัญ

ตอนที่ ๓ เล่ม ๒๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มกราคม ๒๔๘๐

(๓) ลูกเสือสำรอง

มาตรา ๒๘ ลูกเสือสามัญมี ๔ ชั้น คือลูกเสือหลวง ลูกเสือเอก ลูกเสือโท และลูกเสือตรี ส่วนลูกเสือสำรอง และลูกเสือวิสามัญมีชั้นเดียว

ลูกเสือจะเป็นประเภทใดหรือชั้นใด ให้เป็นไปตาม ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา ๓๐ ผู้ที่ขอสมัครเป็นลูกเสือจะต้องมีอายุนับ ตามปฏิทินย่างเข้าปีที่แปดเป็นอย่างน้อย และได้รับความ บินยอมของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองเป็นลายลักษณ์อักษร

มาตรา ๓๑ การสมัครเข้าเป็นลูกเสือ ให้ปฏิบัติตาม วิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา ๓๒ การจัดตั้ง การแบ่ง และการยุบหน่วย ลูกเสือ ให้ดำเนินการตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ

หมวด ๒

ตำแหน่งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และพนักงาน

เจ้าหน้าที่ลูกเสือ

มาตรา ๓๓ ตำแหน่งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ลำดับดังนี้

(๑) ประธานคณะลูกเสือแห่งชาติ

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มกราคม ๒๔๕๐

- (๒) ผู้ตรวจการใหญ่
- (๓) รองผู้ตรวจการใหญ่
- (๔) ผู้ตรวจการจังหวัดลูกเสือ
- (๕) รองผู้ตรวจการจังหวัดลูกเสือ
- (๖) ผู้ตรวจการอำเภอลูกเสือ
- (๗) รองผู้ตรวจการอำเภอลูกเสือ
- (๘) ผู้กำกับลูกเสือ
- (๙) รองผู้กำกับลูกเสือ
- (๑๐) นายหมู่ลูกเสือ
- (๑๑) รองนายหมู่ลูกเสือ

มาตรา ๓๔ ให้สภานายกเป็นประธานคณะลูกเสือ
แห่งชาติโดยตำแหน่ง

ให้อุปนายกเป็นผู้ตรวจการใหญ่คณะลูกเสือ
แห่งชาติโดยตำแหน่ง

มาตรา ๓๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๗ มาตรา ๒๓ และ
มาตรา ๓๔ ประธานคณะลูกเสือแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้ง
ผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติเป็นผู้
ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๓๓ ส่วนตำแหน่งนายหมู่ลูกเสือ

ตอนที่ ๓ เล่ม ๒๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๔ มกราคม ๒๔๕๐

และรองนายหมูลูกเสือนั้น ประธานคณะลูกเสือแห่งชาติ
จะมอบหมายให้ผู้ตรวจการจังหวัดลูกเสือเป็นผู้แต่งตั้งก็ได้

มาตรา ๓๖ ประธานคณะลูกเสือแห่งชาติหรือผู้บังคับ
บัญชาลูกเสือที่ได้รับมอบหมายจากประธานคณะลูกเสือ
แห่งชาติ มีอำนาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามข้อบังคับ
คณะลูกเสือแห่งชาติเป็นผู้ดำรงตำแหน่งพนักงานเจ้าหน้าที่
ลูกเสือ

มาตรา ๓๗ เมื่อประธานคณะลูกเสือแห่งชาติเห็น
สมควรจะจัดตั้งตำแหน่งใดขึ้นชั่วคราวก็ให้ทำได้ ประธาน
คณะลูกเสือแห่งชาติหรือผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่ได้รับมอบ
หมายจากประธานคณะลูกเสือแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งผู้ซึ่ง
มีคุณสมบัติตามข้อบังคับ คณะลูกเสือแห่งชาติเป็นผู้
ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ

ลักษณะ ๔

วินัยลูกเสือ

มาตรา ๓๘ ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และ
พนักงานเจ้าหน้าที่ลูกเสือ ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับระเบียบ

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๔ มกราคม ๒๔๕๐

แผนกแผน และขนบธรรมเนียมคนละลูกเสือแห่งชาติ ถ้า
ผู้ใดฝ่าฝืนให้ถือว่าผู้นั้นผิดวินัย

มาตรา ๓๘ โทษผิดวินัย ที่จะลงแก่ลูกเสือ มีสาม
สถาน คือ

(๑) ถาดโทษ

(๒) ทำโทษ

(๓) ถัดชื่อออกจากทะเบียนลูกเสือ

มาตรา ๔๐ “ ถาดโทษ ” คือ การว่ากล่าวให้รู้สึกล
ผิดและชอบ ในการนี้จะบันทึกกรรมเรื่องไว้ด้วยก็ได้

“ ทำโทษ ” คือ การให้ทำการอย่างใด
อย่างหนึ่งที่สมควรแก่ความผิดและวัยของผู้รับโทษ ฉะเพาะ
เพื่อเป็นการปลูกนิสัยที่ดี ในการนี้จะบันทึกกรรมเรื่องไว้
ด้วยก็ได้

“ ถัดชื่อออกจากทะเบียนลูกเสือ ” คือ
การสั่งให้ขาดจากการเป็นลูกเสือ

มาตรา ๔๑ ผู้ใดจะมีอำนาจลงโทษ ดังบัญญัติไว้ใน
มาตรา ๓๘ ได้เพียงใดนั้นให้เป็นไปตามข้อบังคับ คณะ
ลูกเสือแห่งชาติ

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๔ มกราคม ๒๔๕๐

มาตรา ๔๒ โทษผิดวินัยที่จะลงแก่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ
และพนักงานเจ้าหน้าที่ลูกเสือคือการปลดออกจากตำแหน่ง

การปลดออกจากตำแหน่ง ตามความในวรรคก่อนให้
ทำโดยคำสั่งผู้มีอำนาจแต่งตั้ง

ลักษณะ ๕

เครื่องแบบลูกเสือ

มาตรา ๔๓ เครื่องแบบลูกเสือ หมายถึงเครื่อง
แต่งกายทั้งหลายที่ได้กำหนดให้ลูกเสือผู้บังคับบัญชาลูกเสือ
และพนักงานเจ้าหน้าที่ลูกเสือแต่ง ทั้งนวมทั้งเครื่องหมาย
ตำแหน่ง เหล่า จำพวก สังกัด และเครื่องหมายอื่นๆ
กับเครื่องประกอบต่าง ๆ

มาตรา ๔๔ ลักษณะ ชนิด และประเภท ของเครื่อง
แบบลูกเสือจะเป็นอย่างไรใด จะให้แต่งเมื่อไรและโดย
เงื่อนไขอย่างใดนั้น ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎ
กระทรวง

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มกราคม ๒๔๕๐

มาตรา ๔๕ ผู้ใดแต่งเครื่องแบบลูกเสือโดยไม่ได้รับสิทธิ
เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนเป็นสิทธิ หรือแต่งเลียนเครื่องแบบ
ลูกเสือ เพื่อให้บุคคลอื่นหลงเชื่อว่าตนเป็นลูกเสือ ผู้บังคับ
บัญชาลูกเสือ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ลูกเสือ มีความผิด
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกิน
หนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

ลักษณะ ๖

ความดีความชอบ

มาตรา ๔๖ ให้เหรียญลูกเสือสรรเสริญเป็นเครื่องราช
อิสริยาภรณ์ ไว้สำหรับพระราชทานแก่ลูกเสือผู้มีความดี
ความชอบตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๘

มาตรา ๔๗ เหรียญลูกเสือสรรเสริญมีลักษณะสันฐาน
เป็นเหรียญเงินรูปกลมรีขนาดกว้าง ๒๕ มม. ยาว ๓๒ มม.
ด้านหน้าตรงกลางมีตราหน้าเสือประกอบวงจักร ริมขอบมีอักษร
ตรงส่วนบนว่า “ ลูกเสือ ” และตรงส่วนล่างว่า “ เสียชีพ
อย่าเสียสัตย์ ” ตรงหน้าเสือประกอบวงจักร และตัวอักษรที่
กล่าวมานี้ให้ทำเป็นลายตุ้ม ด้านหลังเป็นพื้นเกลี้ยงจารึก
นาม เลขหมายประจำตัว นามหน่วยลูกเสือ ที่สังกัด และ

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๔ มกราคม ๒๔๘๐

วันที่พระราชทาน กับที่ขอบส่วนบนมีห่วงห้อยแพรแถบขนาด
เล็ก แบ่งโดยกว้างเป็นสี่ส่วน สองส่วนกลางเป็นสีดำ สอง
ส่วนข้าง ๆ ละหนึ่งส่วนเป็นสีเหลืองประดับที่อกสองเบาะซ้าย

เหรียญลูกเสือสรรเสริญแบ่งเป็นสามชั้น ต่างกันดังนี้

ชั้นที่ ๑ มีเฟลอร์เดอลีส ทำด้วยโลหะสีเงิน ประดับ
ที่แพรแถบตามแนวนอน ๒ ดอก

ชั้นที่ ๒ มีเฟลอร์เดอลีส ทำด้วยโลหะสีเงิน ประดับที่
แพรแถบตรงกึ่งกลาง ๑ ดอก

ชั้นที่ ๓ ไม่มีเฟลอร์เดอลีส ประดับที่แพรแถบ

มาตรา ๔๘ เหรียญลูกเสือสรรเสริญชั้นที่ ๑ จะ
พระราชทานแก่ลูกเสือผู้ที่ได้ทำการโดยหวังรักษาความปลอดภัย
ภัยหรือสันติสุขเพื่อประเทศชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
รัฐธรรมนูญ หรือเพื่อประชาชน ซึ่งสภากรรณการกลางจัดการ
ลูกเสือแห่งชาติได้พิจารณาแล้วปรากฏว่า ผู้กระทำนั้น ได้
ประสพอันตรายถึงทุพพลภาพหรือถึงเสียชีวิต หรือได้ฝ่า
อันตรายเช่นนั้น

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๔ มกราคม ๒๔๕๐

เหรียญลูกเสือสรรเสริญชั้นที่ ๒ จะพระราชทานแก่ลูกเสือผู้ได้ช่วยชีวิตผู้ตกอยู่ในอันตราย แม้เพียงครั้งเดียว ถ้าการกระทำทั้งนี้ตัวผู้ช่วยเองต้องประสพหรือเฝ้าอันตราย หรือลูกเสือผู้ทำความดีความชอบตามเกณฑ์สำหรับเหรียญชั้นที่ ๓ ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ครั้ง และในข้อเดียวกัน ไม่น้อยกว่า ๑๐ ครั้ง

เหรียญลูกเสือสรรเสริญชั้นที่ ๓ จะพระราชทานแก่ลูกเสือผู้ได้ช่วยชีวิตผู้ตกอยู่ในอันตราย แม้เพียงครั้งเดียว หรือลูกเสือผู้ทำความดีความชอบต่อไป ไม่น้อยกว่า ๕๐ ครั้ง และในข้อเดียวกัน ไม่น้อยกว่า ๕ ครั้ง คือ

- (๑) ช่วยเหลือผู้ได้รับทุกข์ยากลำบากที่ควรช่วย
- (๒) ช่วยเหลือหรือบอกรับผู้อื่น หรือทรัพย์สินของผู้อื่นให้พ้นอันตราย
- (๓) ช่วยสัตว์ให้พ้นจากการทรมานหรือพ้นทุกข์เวทนา
- (๔) ทำการปลอมพยาบาล
- (๕) ช่วยเหลือราชการ
- (๖) ช่วยเหลือกิจการอันเป็นสาธารณกุศล
- (๗) ช่วยเหลือผู้ปกครองหรือช่วยเหลือเพื่อนบ้าน

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มกราคม ๒๔๘๐

(๔) ช่วยเหลือกิจการค้า ๆ ภายใต้อาณัติหรือภายใต้
ทำนองซึ่งไม่ใช่หน้าที่ตามปกติ

มาตรา ๔๘ ผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญตระกูลสำหรับ
ลูกเสือหรือเหรียญลูกเสือสรรเสริญอยู่แล้วก่อนวันให้
พระราชบัญญัตินี้ จะให้เหรียญนี้ประดับก็ได้ หรือจะใช้
เหรียญลูกเสือสรรเสริญตามพระราชบัญญัตินี้ประดับก็ได้โดย
เทียบชั้นดังนี้ คือ

เหรียญทองคำหรือเหรียญลูกเสือสรรเสริญชั้นที่ ๑ เทียบ
เท่ากับเหรียญลูกเสือสรรเสริญชั้นที่ ๑ ตามพระราชบัญญัตินี้

เหรียญเงินหรือเหรียญลูกเสือสรรเสริญชั้นที่ ๒ เทียบ
เท่ากับเหรียญลูกเสือสรรเสริญชั้นที่ ๒ ตามพระราชบัญญัตินี้

เหรียญโลหะขาวหรือเหรียญลูกเสือสรรเสริญชั้นที่ ๓
เทียบเท่ากับเหรียญลูกเสือสรรเสริญชั้นที่ ๓ ตามพระราช
บัญญัตินี้

มาตรา ๕๐ ให้มีเหรียญลูกเสือสดุดีเป็นเครื่องหมาย
อิสริยาภรณ์ไว้สำหรับพระราชทานแก่ผู้มีความดีความชอบ
ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๒

มาตรา ๕๑ เหรียญลูกเสือสดุดีมีลักษณะพื้นฐานอย่าง
เดียวกับเหรียญลูกเสือสรรเสริญ เว้นแต่ด้านหลังจารึก

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐

เพียรงามและวันทพระราชนาน ส่วนแพรวแถบนี้สองส่วน
กลางเป็นสี่เหลี่ยม สองส่วนข้าง ๆ หนึ่งส่วนเป็นสี่ค้ำ กับ
มีเข็มวชิรทำด้วยโลหะสีเงินประดับที่ ^{๕๕} แตรตรงกลาง
ในแนวทงตั้งหนึ่งเข็ม ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

มาตรา ๕๒ เหยียบัญลูกเสื้อชุดที่พระราชนานแก่ผู้
บังคับบัญชาลูกเสื้อ พนักงานเจ้าหน้าที่ลูกเสื้อและบุคคลอื่น
บรรดาที่มีอุปการะคุณถึงขนาด หรือที่ให้อุทิศกำลังกาย
กำลังความคิด ในการประกอบกิจให้บังเกิดคุณประโยชน์
แก่การลูกเสื้อ

มาตรา ๕๓ เมื่อมีผู้สมควรจะได้รับพระราชทานเหยียบัญ
ลูกเสื้อสรเสรีญตามความในมาตรา ๕๔ หรือเหยียบัญลูกเสื้อ
ชุดดีตามความในมาตรา ๕๒ ให้ผู้บังคับบัญชารายงานเสนอ
รายงานตาม ลำดับจนถึงสภากรรมการกลางจัดการลูกเสื้อ
แห่งชาติ เมื่อสภากรรมการกลางจัดการลูกเสื้อแห่งชาติ
พิจารณาเห็นสมควรแล้ว ให้ทำความขึ้นกราบบังคมทูล
พระกรุณาขอรับพระราชทานต่อไป

มาตรา ๕๔ เหยียบัญลูกเสื้อสรเสรีญและเหยียบัญลูกเสื้อ
ชุดดี^{๕๕}พระราชทานให้เป็นกรรมสิทธิ์ เมื่อผู้ได้รับพระราช

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มกราคม ๒๔๕๐

ทานวรายชนม์ ให้ถวายโดยธรรมรักษาไว้เป็นที่ระลึก แต่ถ้าผู้ได้รับพระราชทานก็ดี ทายาทโดยธรรมก็ดี ประพฤติตนไม่สมเกียรติ อาจทรงเรียกคืน ถ้าส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ภายในกำหนดสามสิบวัน จะต้องใช้ราคาเหรียญนั้น

มาตรา ๕๕ ให้หน่วยลูกเสือจัดให้มีแผ่นทองไว้สำหรับประกาศชื่อลูกเสือผู้มีความดีความชอบที่สมควรได้รับการยกย่อง

ลักษณะ ๑

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๖ ให้บรรดาทrophic สิ้นทั้งสิ้นรวมตลอดทั้ง สิ้นทrophic และสิ้นสิ้นเกี่ยวเนื่อง กับทrophic สิ้นของคณะลูกเสือแห่งชาติซึ่งได้โอนให้เป็นขององค์การยุวชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติยุวชนแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๔๔๖ ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของคณะลูกเสือแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเรือตรี ถ. ชำรงนาวาสวัสดิ์

นายกรัฐมนตรี